

procedural.

REFERENCES:

1. Illicit enrichment definition. Law insider. URL: <https://www.lawinsider.com/dictionary/illicit-enrichment>
2. Criminal Code of Ukraine: Law of Ukraine No. 2341-III of 5 April 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine No. 4651-VI of 13 April 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine No. 254k/96-VR of 28 June 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>
5. On the Prevention of Corruption: Law of Ukraine No. 1700-VII of 14 October 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
6. Civil Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine No. 1618-IV of 18 March 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
7. On the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: Law of Ukraine No. 1698-VII of 14 October 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
8. On the High Anti-Corruption Court: Law of Ukraine No. 2447-VIII of 7 June 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>
9. On the Public Prosecutor's Office: Law of Ukraine No. 1697-VII of 14 October 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
10. United Nations Convention against Corruption of 31 October 2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text

УДК 342.9

Карапетян А.
*аспірант 1 року навчання,
Західноукраїнський національний
університет*

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ, МЕДІА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах цифрової трансформації публічного управління соціальні мережі та різноманітні цифрові платформи набувають вагомого значення як інструменти комунікації, поширення інформації та забезпечення прозорості діяльності органів влади. Сфера публічних закупівель, як одна з ключових у контексті ефективного використання бюджетних коштів і запобігання корупції, дедалі більше інтегрується у цифровий простір, що зумовлює необхідність належного адміністративно-правового регулювання відповідних процесів. Використання соціальних мереж і цифрових платформ сприяє розширенню можливостей громадського контролю, оперативному інформуванню зацікавлених сторін та підвищенню рівня підзвітності замовників закупівель. Водночас така цифровізація актуалізує низку правових

викликів, пов'язаних із достовірністю інформації, захистом даних, відповідальністю за поширення контенту та забезпеченням балансу між відкритістю і правовою визначеністю. У цьому контексті дослідження адміністративно-правових аспектів використання соціальних мереж і цифрових платформ у системі публічних закупівель України є своєчасним і науково обґрунтованим.

У межах окресленої проблематики особливого значення набуває врахування ролі медіа як одного з ключових суб'єктів інформаційного простору, що безпосередньо взаємодіє із соціальними мережами та цифровими платформами, формуючи рівень довіри до інформації та впливаючи на її сприйняття суспільством.

На думку Іванцова В. та Бахмата В., «медіа відіграють ключову роль у боротьбі з дезінформацією та пропагандою, особливо в умовах воєнних конфліктів, коли інформаційний простір стає полем битви. Однією з найважливіших функцій медіа є надання достовірної інформації та забезпечення її прозорості. Це включає об'єктивне висвітлення подій, публікацію фактів без викривлення та уникнення маніпуляцій. Журналістика в умовах війни стає джерелом правдивого уявлення про реальність, що допомагає громадськості не піддаватися впливу пропагандистських наративів та фейкових новин. Один із найефективніших способів протидії дезінформації, який використовують медіа, – це фактчекінг. Завдяки систематичній перевірці інформації журналісти здатні виявляти й викривати неправдиві дані, які активно поширюються через різні канали, включаючи соціальні мережі та інтернет-ресурси. Це важливо не лише для інформування населення, але й для збереження довіри до професійної журналістики як інституту. Коли громадськість бачить, що медіа докладають зусиль для встановлення правди, зростає довіра до засобів масової інформації, а отже, зменшується вплив пропаганди та дезінформації» [1].

У контексті адміністративно-правового регулювання системи публічних закупівель в Україні це питання є особливо актуальним, оскільки соціальні мережі та цифрові платформи виступають не лише каналами поширення інформації про закупівлі, але й інструментами громадського контролю та забезпечення їхньої прозорості. До того ж, «соціальні медіа не лише стають майданчиком для поширення контенту, а й змінюють характер взаємодії з аудиторією. Вони дозволяють ЗМІ отримувати зворотний зв'язок у реальному часі, але водночас створюють конкуренцію через незалежних блогерів і нові медіа» [2, с. 198]. Відтак ефективне використання таких цифрових ресурсів у поєднанні з професійною діяльністю медіа сприяє посиленню відкритості процедур публічних закупівель та мінімізації ризиків поширення недостовірної інформації в цій сфері.

Також важливого значення набуває розвиток медіаграмотності та системи медіаосвіти населення як засобу підвищення рівня критичного сприйняття та оцінки інформації. Формування у громадян навичок критичного аналізу інформації, розпізнавання маніпулятивних повідомлень і перевірки джерел є необхідною передумовою ефективного функціонування цифрового інформаційного середовища, зокрема у сфері публічних закупівель. Адже саме активна участь громадськості у моніторингу закупівель через соціальні мережі та цифрові платформи можлива за умови належного рівня розуміння

інформаційних процесів і здатності оцінювати достовірність оприлюднених даних. З огляду на це, медіаосвіта виступає важливим елементом адміністративно-правового забезпечення прозорості публічних закупівель, оскільки сприяє підвищенню ефективності громадського контролю та зменшенню ризиків поширення недостовірної інформації в інформаційному просторі.

Як вважає Войчук В. «медіаграмотність, у свою чергу, формує критичне мислення, дозволяючи людям самостійно розпізнавати маніпуляції, але її впровадження потребує часу та значних зусиль у сфері освіти. Економічні обмеження, такі як недостатнє фінансування освітніх програм і медіа, ускладнюють впровадження системних змін. Низький рівень інформаційної культури, особливо серед старшого покоління, робить українців вразливими до маніпуляцій, адже багато хто не вміє перевіряти джерела чи розпізнавати фейки. До того ж, війна посилила емоційну вразливість суспільства, що робить його більш сприйнятливим до пропаганди» [3, с. 63-64].

Таким чином, цифрові платформи та соціальні мережі у поєднанні з діяльністю медіа та розвитком медіаграмотності населення формують комплексний елемент адміністративно-правового забезпечення системи публічних закупівель в Україні, спрямований на підвищення її прозорості, відкритості та ефективності громадського контролю. Вони забезпечують оперативне поширення інформації про закупівлі, розширюють можливості суспільного моніторингу та посилюють підзвітність замовників, водночас актуалізуючи проблеми достовірності інформації та протидії дезінформації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Іванцов В., Бахмат В. Протидія дезінформації та пропаганді в умовах війни: роль медіа та соціальних мереж. *Безпекова ситуація в Україні в умовах війни: стан, загрози, напрями забезпечення безпеки*: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 27 вересня 2024). URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ad69ced0-93dd-44d5-a029-d85a8ed34dd2/content>.

2. Чулкова А. В. Вплив соціальних медіа на традиційні засоби масової інформації. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2025. № 1. Частина 2. Том 36 (75). С. 197-203.

3. Войчук В. Комунікаційні інструменти протидії недостовірній інформації. *Інтегровані комунікації*. 2025. № 1 (19). С. 60-65.